

ECHOES: Η αφήγηση του χρονικού μιας δημιουργίας

Το ECHOES είναι ένα μακροχρόνιο εικαστικό ερευνητικό πρότζεκτ που ξεκίνησε ως ιδέα το 2010 και παρουσιάστηκε εν μέρει για πρώτη φορά στην Αθήνα το 2020. Έκτοτε, μέρος του πρότζεκτ έχει παρουσιαστεί στο Trento Art Festival (2022), στο Palazzo Albrizzi-Capello στη Βενετία (2024) και στο MUST Museo Storico στο Λέτσε (2025).

Η εγκατάσταση διερευνά κατά πόσο η καλλιτεχνική δημιουργία ορίζεται αποκλειστικά από το τελικό αποτέλεσμα ενός έργου ζωγραφικής ή αν περιλαμβάνει και το σύνολο της διαδρομής που οδηγεί σε αυτό — μια συνεχή διαδικασία που διαμορφώνεται από σκέψεις, χειρονομίες, αντίληψη και εσωτερική αναστοχαστικότητα. Ο όρος ECHOES χρησιμοποιείται μεταφορικά για να περιγράψει αυτή τη διευρυμένη αφήγηση της ίδιας της δημιουργίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η πράξη του σκουπίσματος των πινέλων πάνω στα πανιά εργασίας, αν και συχνά ασυνείδητη, δεν είναι ποτέ απολύτως τυχαία. Κάθε χειρονομία φέρει μια αυτόνομη αισθητική διάσταση, ριζωμένη στην ευαισθησία του καλλιτέχνη και άρρηκτα συνδεδεμένη με τη συναισθηματική πρόθεση της ζωγραφικής πράξης.

Από αυτές τις χειρονομίες αναδύονται ελεύθερα νέες συνθέσεις, χωρίς τη διαμεσολάβηση της αυστηρής λογικής, λειτουργώντας ως παράλληλες αφηγήσεις άρρηκτα συνδεδεμένες με το τελικό ζωγραφικό αποτέλεσμα. Υπό αυτή την έννοια, δεν λειτουργούν ως δευτερεύοντα κατάλοιπα, αλλά ως επεκτάσεις της ίδιας της δημιουργικής διαδικασίας.

Με την πάροδο του χρόνου, αποσπάσματα υφασμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθαρισμό πινέλων και σπατουλών έχουν συλλεχθεί και μετασχηματιστεί σε γλυπτικές μορφές. Φωτογραφημένα και απομονωμένα, τα αποσπάσματα αυτά εξελίσσονται σε αυτόνομα έργα, το καθένα φέροντας τη δική του οπτική αναφορά και αφηγηματική παρουσία.

Οι συνθέσεις προβάλλονται σε οθόνη, προσκαλώντας τους επισκέπτες να σταθούν ανάμεσα στο φως που εκπέμπει ο προβολέας και την επιφάνεια της προβολής. Σε αυτό το πεδίο, οι σκιές τους παρεμβαίνουν στην εικόνα, δημιουργώντας μεταβαλλόμενα στρώματα αντίληψης, παρουσίας και νοήματος.

Στο βίντεο συνοδεύουν στοχαστικά ερωτήματα, τα οποία καλούν τον θεατή να επανεξετάσει τα όρια μεταξύ του βλέπειν και του θυμάσθαι, του δημιουργείν και του αντιλαμβάνεσθαι. Μέσα από αυτή την αλληλεπίδραση αναδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο αυτά τα ίχνη αποκτούν αυτονομία και λειτουργούν ως ανεξάρτητα έργα.

Δεν παρεμβάλλεται άραγε πάντοτε η ανθρώπινη «σκιά» ανάμεσα στις λέξεις και τα πράγματα; Κάπου ανάμεσα στην ιστορία που γράφουμε και στην ιστορία που κατασκευάζουμε, βρίσκεται και η ιστορία του εαυτού...

Μιλένα Δημητροκάλλη

Αναστοχαστικά Ερωτήματα:

Τι βλέπεις... ή τι θυμάσαι;
Παρατηρείς... ή σε παρατηρούν;
Πού τελειώνει μια χειρονομία... και πού αρχίζει μια ιστορία;
Πόσο δυνατά ακούγεται μια σιωπηλή ηχώ;
Μπορεί η σιωπή να αφήσει μνήμη;

Πιστεύεις ότι η δημιουργία είναι μια στιγμή... ή ένα ίχνος;
Τι κρύβεται ανάμεσα σε αυτό που έφτιαξα και σε αυτό που βλέπεις;

Μπορείς να με ακούσεις χωρίς ήχο;
Μπορείς να ονομάσεις κάτι χωρίς να το αλλάξεις;

Φεύγεις... ή παίρνεις κάτι μαζί σου;
Ποιανού ηχώ είναι τώρα αυτή;
Θα υπήρχε ακόμα αν δεν την έβλεπες;

Είναι η ηχώ δική σου... ή δική μου;